

ment la Societat de les Nacions, les relacions econòmiques dels pobles seràn dominades per la previsió i, finalment, per la preparació de la guerra pròxima. Cada poble perseguirà, forçosament, aquests tres objectius: acréixer sa posició econòmica, afeblir la de l'adversari, i esdevenir, sota el punt de vista econòmic com sota tots els altres punts de vista, enterament independents de l'adversari.

Una altra conseqüència d'aqueix règim d'inseguretat: podent haver-hi colisions fins a l'interior de un mateix grup, cada poble s'esforçarà per a poder, tant com li sigui possible, en cas de conflicte internacional, bastar-se a si mateix solament amb el concurs del seu «imperí». Així, els dominis nacionals tendiran, de més en més, tant des del punt de vista econòmic com des de tots els altres punts de vista, a la reclusió. La divisió internacional del treball s'enderrerirà. La humanitat tendirà a retrogradar de l'economia mundial a l'economia nacional, amb una reducció general de la producció del treball que constituirà una calamitat universal en un temps en què els pobles es doblegaran sota el pes de les càrregues econòmiques que la guerra els haurà llegat. I les causes econòmiques de conflicte que preexistien a la guerra actual seran reforçades per aqueix nacionalisme econòmic universal.

»Al contrari, l'adveniment de la Societat de les Nacions assegurarà el progrés de l'economia mundial i de la divisió internacional del treball.» «La Societat de les Nacions tindrà els seus tribunals de comerç, que coneixeràn sobre els delictes contra els bons costums comercials entre nacions.

»Sota aquestes garanties i totes aquelles que porta en si el nou règim, els Estats podran posar-se d'acord per a instituir la igualtat de tractament econòmic dels nacionals de tots els païssos a totes les colònies que no disfrutin de un estatut d'autonomia. Es el principi de la porta oberta, porta oberta a la importació dels productes, a l'exportació de les matèries, a la immigració dels homes i dels capitals, que duu pràcticament a la internacionalització econòmica de les colònies, fa desaparèixer de les relacions entre els Estats moderns el principal element de competències imperialistes, i crea, consegüentment, condicions eminentment favorables al manteniment de la pau. La porta oberta a les colònies deurà tenir per complement les relacions econòmiques més lliures possibles entre les metròpolis».

El partit socialista francès espera que «la Societat de les Nacions serà, alhora que el sindicat de garantia mutual dels pobles, la gran associació cooperativa de la labor humana.»

REALITATS

Vida econòmica i vida intel·lectual s'han enquadrades dins espais, no limitats per els Estats polítics, sinó per la terra i l'humanitat entera.

Que es tracti d'industria, de comerç, de finances, de treball, de sanitat pública o bé d'art, de ciència, de lletres, els homes han establert contactes d'un

cap a l'altre del Planeta. Han dut llur existència individual sobre una base més ampla gràcies a la divisió del treball, al canvi, a la cooperació, però l'han tornada alhora més solidària. No han omesa sinó una cosa, posada més enllà del poder de llur llibertat, però no més enllà del poder de llurs govors: establir